

UCHWAŁA NR XX/200/2012
RADY GMINY ŚWIDWIN
z dnia 21 września 2012r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Świdwin na lata 2012-2017.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Świdwin na lata 2012-2017.

§ 2. Ilekroć w dalszej części uchwały będzie się mówić bez bliższego określenia o gminnym programie – należy przez to rozumieć Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

§ 3. Wprowadzenie

Przemocą w rodzinie określane jest "każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody" [Nowakowska, Przemoc kobiet w rodzinie, W-wa 2008, s. 21]. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest największym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami

społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw [Sasal, Przewodnik do procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie 2005r., s. 16-19].

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia, tj. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.;
2. Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności, tj. wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych, itp.;
3. Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu, tj. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu oraz pożywienia, stosowanie gróźb, itp.;
4. Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy, tj. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.;
5. Zaniedbanie – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi:

"§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12."

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie. Program Przeciwdziałania Przemocy Gminy Świdwin ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2012-2017. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Rozdział I. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Świdwin

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Gmina Świdwin liczy około 6,2 tysięcy mieszkańców. 2/3 mieszkańców jest w wieku produkcyjnym (19-65 lat mężczyzn i 19-60 dla kobiet). W tej grupie występuje przewaga mężczyzn. 21% ludności stanowią dzieci i młodzież poniżej 18 roku życia. Najmniej liczną grupę stanowią osoby starsze – to 13% ogółu mieszkańców.

Na terenie gminy działa 20 organizacji pozarządowych. Większość z nich ma w swoich celach statutowych działania profilaktyczne lub organizację czasu wolnego dla dzieci, młodzieży czy dorosłych. Szczególnie ważne dla profilaktyki wśród dzieci i młodzieży są kluby sportowe.

W gminie Świdwin działa 14 świetlic wiejskich. Ich celem jest integracja społeczna, a także dostarczanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dzieciom i młodzieży.

Instytucje działające na terenie gminy obejmujące swoim zakresem działania profilaktyczne, doradcze w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy to: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Zespół Interdyscyplinarny.

Ze wsparcia materialnego oferowanego przez GOPS korzystało w 2011 roku 579 rodzin. Najczęściej trudna sytuacja rodzinna wynika z ubóstwa i bezrobocia.

Do GKRPA (Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) wpłynęło w 2011 roku 30 wniosków o skierowanie na leczenie osób z problemem alkoholowym. Trzy osoby dobrowolnie podjęły leczenie, a wobec 15 toczy się postępowanie sądowe.

W skład powstałego w marcu 2011 roku Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi siedem osób: pracownik socjalny, członek GKRPA, kuratorzy sądowi (2 os.), przedstawicielka NZOZ oraz policjant. Zasadniczym celem jego działania jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Realizowany jest on poprzez działania diagnostyczne, ewaluacyjne, profilaktykę w środowisku lokalnym oraz wspieranie rodzin dotkniętych problemem przemocy. Powołany zespół będzie kontynuacją działań na rzecz przemocy w rodzinie, mający uprawnienia zapisane ustawowo. Będzie narzędziem pracy pracowników socjalnych i innych instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy, co pozwoli na bardziej profesjonalne podejście do spraw związanych z lokalną społecznością.

Za najpoważniejsze problemy w gminie, według ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców gminy w czerwcu 2012r., uznano: bezrobocie, uzależnienie od alkoholu, ubóstwo oraz wyjazdy za granicę w poszukiwaniu pracy. Za przeciętnie ważne problemy ankietowani uznali: niepełnosprawność, przemoc domową i szkolną oraz zanieczyszczanie środowiska.

Problem przemocy domowej został określony przez respondentów jako przeciętnie ważny. 44% ankietowanych twierdzi, że zna osobiście jakąś rodzinę dotkniętą tym problemem. Alarmujący jest fakt, że ponad 1/3 osób dopuszcza stosowanie kar fizycznych wobec dzieci. Poczucie bezpieczeństwa w klasie jest oceniane dość wysoko, a w szkole jako przeciętne. W badanych grupach najczęściej występuje agresja werbalna (przezywanie, obgadywanie, wyśmiewanie) oraz agresja fizyczna (bicie, kopanie, poszturchywanie). Takie sytuacje mają miejsce najczęściej na korytarzu, w szatni, boisku szkolnym i poza terenem szkoły. Młodszy uczniowie często próbują bronić ofiary i informują nauczycieli o zdarzeniu. Nauczyciele najczęściej przyjmują rolę mediatora godzącego zwaśnione strony w szkole podstawowej, starsi uczniowie odsyłani są do dyrektora lub pedagoga szkolnego.

Rozdział II. Cele programu

§ 4. Zwiększenie skuteczności i przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie:

- 1) systematyczne monitorowanie zjawiska przemocy,
- 2) analiza istniejącej infrastruktury instytucji pomagającym ofiarom przemocy w rodzinie,
- 3) analiza skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą.

§ 5. Uwrażliwienie środowiska lokalnego na problemy związane z przemocą w rodzinie:

- 1) systematyczne podnoszenie wiedzy na temat przemocy w rodzinie, wśród nauczycieli i pedagogów szkolnych, służb społecznych, służby zdrowia, osób społecznych, osób duchownych itp.,
- 2) opracowanie przystępnych informacji na temat procedur ochrony prawnej i wsparcia psychicznego dla świadków przemocy w rodzinie (ulotki),
- 3) organizacja akcji informacyjnych propagujących pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich,
- 4) wzrost świadomości i wrażliwości społecznej.

§ 6. Zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom, w których stosowana jest przemoc, ochrona ofiar przemocy:

- 1) udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy,
- 2) eskalacja działań interwencyjnych i kontrolnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 3) koordynacja działań służb zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie oraz organizacji pożytku publicznego.

Rozdział III. Założenia programu

§ 7. Głównymi założeniami programu jest:

- 1) edukacja w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie,
- 2) zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców gminy wobec zjawiska przemocy,
- 3) promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy.

Rozdział IV. Sposób realizacji programu

§ 8. Realizacja programu odbywa się poprzez:

- 1) wspieranie ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) upowszechnianie metody mediacyjnej jako formy pracy z rodziną,
- 3) edukację rodzin niewydolnych wychowawczo,
- 4) przeprowadzanie specjalistycznych szkoleń dla realizatorów programu,
- 5) systematyczną edukację społeczności Gminy Świdwin poprzez wypracowanie ulotek, uczestnictwo w kampaniach,
- 6) wszelkie działania mogące się przyczynić do powstrzymania przemocy w rodzinie, a nie ujęte w programie.

Rozdział V. Realizatorzy programu

§ 9. Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie przy współudziale:

- 1) Sądu Rodzinnego III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Białogardzie,
- 2) Prokuratury Rejonowej w Białogardzie,
- 3) Starostwa Powiatowego w Świdwinie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- 4) Komendy Powiatowej Policji w Świdwinie,
- 5) Kuratorów Sądowych przy Sądzie Rejonowym w Białogardzie,
- 6) Placówek oświatowo-wychowawczych (szkoły podstawowe, gimnazjum, świetlice wiejskie),
- 7) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdwinie,
- 8) Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 9) Organizacji pozarządowych.

Rozdział VI. Sprawozdawczość

§ 10. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdwinie do dnia 30 kwietnia każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

Rozdział VII. Postanowienia końcowe

§ 11. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu są środki własne budżetu Gminy Świdwin oraz środki pochodzące z innych źródeł (dotacje celowe z budżetu państwa, pozyskiwane środki z UE).

§ 12. Nadzór nad realizacją Programu oraz podejmowanie niezbędnych działań zmierzających do osiągnięcia wyznaczonych celów sprawować będzie Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdwinie.

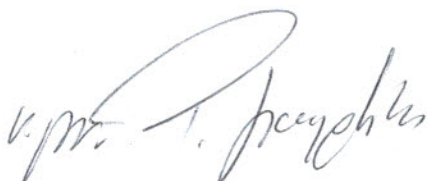
§ 13. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świdwin.

§ 14. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Kaszuba

U Z A S A D N I E N I E

Art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.) stanowi, że zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

Świdwin, dnia 10.09.2012r.

**Opinia projektu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Świdwin na lata 2012-2017.**

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdwinie niniejszym **opiniuje pozytywnie** Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Świdwin na lata 2012-2017, który w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) oparcowany jest wyczerpująco.

Uchwalenie programu wprowadzi szereg działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększy profesjonalizm służb społecznych w udzielaniu pomocy osobom doświadczającym przemocy oraz umożliwi podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców.

1. Kazimiera Seżysko /Przewodnicząca GKRPA /

2. Wioleta Żubert /Sekretarz/

3. Anna Zwierzyńska /Członek/

